

sce multu și cu luare aminte, înțelege mai ușoru, de câtu celu ce citesce puçinu.

Cine citesce puçinu și cu atențiune, scie mai multe, de cât celu ce citesce multu și fără să cugete. Cartea sémână cu o punte, pe care putemu păși în trecutu, și vorbi cu ómenii, cari au trăitu cu sute de ani înaintea nóstră.

Când citimu o carte, ni se pare că vorbimu cu acela, care a scris'o. Prin carte spunu bētrânii copiiloru, ce pătescu copii cei neascultători și leneși; prin carte ni spunu strēmoșii nóstri, cum își iubiau țera ș'o apărau de strēinii, cari voiau să li-o iea; prin carte ni spunu ei, că: *Limba, Țera și Religiunea*, suntu cele mai scumpe lucruri; pe cari nu le putemu perde, fără să ne perdemu și noi. Așa dar' cartea este o minune.

Navile ¹⁾ neguțitoriloru aducu din țeri depărtate: cafea, ceaiu, bumbacu, mătăserii, portocale, smochine, orezu și alte multe, pentru hrana corpului nostru; însă ceea ce trebuie pentru hrana minții, aceea ni aduce cartea.

Cartea vorbește și ne învătă a vorbi; cartea face pe copilu omu deplinu: înavuțesce pe celu sēracu, dă lumină minței și o face să védă la atata departare, pēnē unde cu ochii corpului, nici o dată n'amu vidē. Ea mângâe pe celu întristatu și împrăstie uritului celui singuru. Cugetele nóstre, numai prin ajutorulu ei, le putemu face cunoscute la o departare, ori câtu de mare. Numai ea singură pôte păstra neschimbate gândirile nóstre, peste sute și mii de ani.

Să ne silimu dar' cu toții, a învăța carte; dacă voimu să nu peră ceea ce gândimu și facemu în viața nóstră, ca ómeni. Noi voimu să nu perimu ca animalele, care nu potu cugeta și vorbi ca noi.

Care nu primesce sfatu, nu e de ajutatu.

Care vrea mieçulu. să spargă cōja.

Lucru bunu, nu se face curēndu.

Mai bine te întorçe, de câtu să rătăcesci.

Tinerii. înaintea bētrâniloru, să aibă urechi; érá nu gură.

Cu rēbdare și tăcere, se face agurida miere.

8. Ogorulu.

Tóte lucrurile se paru grele, pēnē a nu se începe.

Unu băetu, care învățase bine cunoscințele celoru patru clase primarie, revenise acum pe lângă nărintii sei, cari erau bētrâni și slabi. pentru a-i ajutà la munca câmpului.

¹⁾ Corăbiile.